
365

Besluit van 6 juli 2011, houdende regels inzake de opleidingseisen van de verpleegkundige (Besluit opleidingseisen verpleegkundige 2011)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op de voordracht van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 29 april 2011, kenmerk DWJZ/JBA&J-3061193;

Gelet op artikel 32 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg;

Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van 1 juni 2011, no. W13.11.0151/III);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport van 30 juni 2011, kenmerk DWJZ/JBA&J-3071102;

Hebben goedgevonden en verstaan:

§ 1. Begripsbepaling

Artikel 1

In dit besluit wordt verstaan onder:

- a. *wet*: de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg;
- b. *EBP*: Evidence Based Practice, methode van praktische beroepsuitoefening die is gebaseerd op de integratie van de best beschikbare onderzoeksresultaten, klinische ervaring en vaardigheid, voorkeuren van patiënten en de beschikbare middelen.

§ 2. Opleiding

Artikel 2

Om in het krachtens artikel 3 van de wet ingestelde register van verpleegkundigen te worden ingeschreven, wordt vereist het bezit van een getuigschrift waaruit blijkt dat de betrokkene met goed gevolg het examen ter afsluiting van een opleiding tot verpleegkundige heeft afgelegd die is opgenomen in het Centrale register voor opleidingen hoger onderwijs, genoemd in artikel 6.13 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek of in het Centrale register voor beroepsopleidingen, genoemd in artikel 6.4.1 van de Wet educatie en beroepsonderwijs en die voldoet aan de artikelen 3 en 4 van dit besluit.

Artikel 3

1. Een opleiding als bedoeld in artikel 2, omvat zowel theoretisch als praktisch onderwijs dat gericht is op het verwerven van kennis van en inzicht en vaardigheid in de volgende aspecten van de beroepsuitoefening van de verpleegkundige die betrekking hebben op het gebied van deskundigheid, bedoeld in artikel 33 van de wet:

- a. het afnemen van een anamnese;
- b. het onderkennen van dreigende of bestaande gezondheidsproblemen;
- c. het opstellen van een verpleegplan;
- d. het uitvoeren van de verpleegkundige zorg;
- e. het evalueren en vastleggen van de verpleegkundige zorg;
- f. de professionele ontwikkeling;
- g. het samenwerken met andere beroepsgroepen in de zorg;
- h. het bieden van goede kwaliteit van zorg.

2. Het theoretische onderwijs bestaat uit ten minste 1535 uren en het praktische onderwijs uit ten minste 2300 uren.

3. Het theoretische en praktische onderwijs voldoen ten minste aan de eisen, gesteld in punt 5.2.1 van Bijlage V van richtlijn 2005/36/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 7 september 2005, betreffende de erkenning van beroepskwalificaties (PbEU L 255).

4. Een wijziging van punt 5.2.1 van Bijlage V, bedoeld in het derde lid, gaat voor de toepassing van het derde lid gelden met ingang van de dag waarop aan de betrokken wijzigingsrichtlijn uitvoering moet zijn gegeven.

Artikel 4

1. Het in artikel 3, eerste lid, onder a, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene in staat is snel inzicht te krijgen in de zorgbehoefte van de cliënt. De betrokkene draagt daarbij verantwoordelijkheid voor het zelfstandig verzamelen en interpreteren van gegevens rond een individuele cliënt en het interpreteren en registreren van de effecten hiervan. Op grond hiervan is de betrokkene in staat de benodigde verpleegkundige interventies en bijbehorende activiteiten te plannen, uit te voeren en te verantwoorden.

2. Het in artikel 3, eerste lid, onder b, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene in staat is aan de hand van standaardprocedures en combinaties van procedures de dreigende of bestaande gezondheidsproblemen van de cliënt te onderkennen en in staat is zorg te plannen en uit te voeren.

3. Het in artikel 3, eerste lid, onder c, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene in staat is een verpleegproces in een verpleegplan vast te leggen, alsmede een eigen werkplanning te maken, voorwaarden te formuleren die wenselijk zijn voor de te verlenen zorg en efficiënt en kostenbewust om te gaan met de beschikbare materiële en financiële middelen.

4. Het in artikel 3, eerste lid, onder d, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene:

- a. op het terrein van de somatische zorg in staat is tot:
 - 1°. het helpen van een cliënt bij persoonlijke verzorging, het zorgdragen voor de opname van voeding en vocht en voor uitscheiding, het zorgdragen voor mobiliteit en het bewaken van vitale functies, het toedienen van geneesmiddelen, het beïnvloeden van de lichaamstemperatuur en het verzorgen van wonden;
 - 2°. het uitvoeren van verpleegtechnische handelingen, zoals het geven van subcutane, intramusculaire en intraveneuze injecties, het verrichten van blaascatheterisaties bij volwassenen en venapuncties, het inbrengen van een maagsonde of infuus, het verrichten van een hielprik bij neonaten, het toedienen van zuurstof en het uitzuigen van mond- en keelholten;

b. op het terrein van de psychosociale zorg in staat is tot psychosociale begeleiding, waaronder het geven van voorlichting en advies aan de cliënt;

c. op het terrein van de zorgcoördinatie in staat is tot het organiseren en coördineren van de zorg en het consulteren van, dan wel verwijzen naar andere hulpverleners in de zorg.

5. Het in artikel 3, eerste lid, onder e, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene in staat is om periodiek de effecten van de zorgverlening op de gezondheidstoestand van de cliënt te evalueren en het verpleegplan zodanig bij te stellen dat optimale resultaten bereikt kunnen worden.

6. Het in artikel 3, eerste lid, onder f, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene in staat is:

a. om te werken aan de eigen competentieontwikkeling overeenkomstig de kwaliteitsstandaarden en normen van de beroepsgroep van verpleegkundigen en te reflecteren op het persoonlijke en professionele functioneren in relatie tot de verschillende aspecten van de beroepsuitoefening, teneinde de beroepsuitoefening op een hoog kwaliteitsniveau te waarborgen;

b. om studenten verpleegkunde te begeleiden in de ontwikkeling van professioneel gedrag en handelen, een coachende rol te vervullen voor collega's en collega's in opleiding, alsmede zich te verantwoorden over de persoonlijke, maatschappelijke en wetenschappelijke mogelijkheden en grenzen en te handelen volgens professionele en ethische normen;

c. om bij te dragen aan de maatschappelijke ontwikkeling en profilering van het beroep door visieontwikkeling, onderbouwing en implementatie van het verpleegkundig handelen aan de hand van EBP.

7. Het in artikel 3, eerste lid, onder g, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene in staat is om de zorg te organiseren en te coördineren voor de cliënt volgens geldende kwaliteitscriteria, alsmede om deel te nemen aan samenwerkingsverbanden en multidisciplinair overleg teneinde continuïteit van zorg te garanderen en met andere disciplines in de zorg afstemming te bereiken.

8. Het in artikel 3, eerste lid, onder h, genoemde aspect is zodanig ingericht dat de betrokkene in staat is:

a. in een cyclisch proces van kwaliteitszorg te werken aan continue toetsing en verbetering van de verpleegkundige zorgverlening en organisatie van de zorg;

b. tot het initiëren en stimuleren van inhoudelijke verbeteringen en het maken van afspraken over een optimale organisatie ten behoeve van de continuïteit en kwaliteit van de zorgverlening;

c. om nieuwe inzichten te vertalen naar de cliëntenzorg en daarbij te handelen vanuit een juist begrip van wettelijke regelingen en andere regelingen betreffende de verpleegkundige beroepsuitoefening.

Artikel 5

Het praktische onderwijs omvat het opdoen van ervaring in de praktijk op de in artikel 3, eerste lid, onder a tot en met h, bedoelde aspecten van de opleiding onder verantwoordelijkheid van docenten verpleegkunde.

§ 3. Overgangsregeling

Artikel 6

Een bevoegdheid tot inschrijving in het register van verpleegkundigen, bedoeld in artikel 3 van de wet, komt eveneens toe aan de houder van een getuigschrift dat:

a. is behaald voor de inwerkintreding van dit besluit, en

b. voldoet aan de vereisten, gesteld in het Besluit opleidingseisen verpleegkundige, zoals dat luidde op het tijdstip waarop dat besluit werd ingetrokken.

§ 4. Slotbepalingen

Artikel 7

Het Besluit opleidingseisen verpleegkundige wordt ingetrokken.

Artikel 8

Dit besluit treedt in werking met ingang 1 augustus 2011.

Artikel 9

Dit besluit wordt aangehaald als: Besluit opleidingseisen verpleegkundige 2011.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Het advies van de Afdeling advisering van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van artikel 26, zesde lid jo vijfde lid van de Wet op de Raad van State, omdat het uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat.

's-Gravenhage, 6 juli 2011

Beatrix

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. I. Schippers

Uitgegeven de *negentiende* juli 2011

De Minister van Veiligheid en Justitie,
I. W. Opstelten

NOTA VAN TOELICHTING

Algemeen

Verantwoording

Het onderhavige besluit strekt tot uitvoering van artikel 32 van de Wet op de beroepen in de individuele gezondheidszorg (Wet BIG); het vervangt het Besluit opleidingseisen verpleegkundige.

Artikel 32 voorziet erin dat personen die blijkens het bezit van een getuigschrift hebben voldaan aan bij algemene maatregel van bestuur (amvb) gestelde opleidingseisen, kunnen worden ingeschreven in het register van verpleegkundigen. Ingeschrevenen hebben het recht de titel van verpleegkundige te voeren.

De onderhavige vervanging houdt verband met de nieuwe omschrijving van de inhoud van de opleidingen in kwestie.

Hiervoor wordt nu het – in de onderwijswereld inmiddels gebruikelijke – systeem gehanteerd van omschrijving van competenties, dat reeds is toegepast bij de omschrijving in het kader van de Wet BIG, van bijvoorbeeld de opleidingseisen voor tandarts, diëtist, ergotherapeut, logopedist, mondhygiënist, oefentherapeut, orthoptist, podotherapeut en verloskundige. Alle competenties tezamen vormen de deskundigheid van de afgestudeerde beroepsbeoefenaar. Dit betekent dat niet langer sprake is van vakgebieden. Hiermee kunnen de opleidingsinstellingen door een geheel andere wijze van onderricht geven niet meer uit de voeten (het moderne onderwijsstelsel kent geen vakgericht onderwijs meer).

De nieuwe formulering in de vorm van competenties is tot stand gekomen in eendrachtige samenspraak tussen het Kenniscentrum Calibris, MBO-Raad en HBO-raad en de diverse opleidingsinstellingen. De betrokken opleidingsinstellingen kunnen zich in de ontwikkelde competenties vinden.

Daarnaast impliceert de wijziging van het opleidingsstelsel voor verpleging en verzorging (de in-serviceopleidingen zijn vervangen door de kwalificatiestructuur «Gekwalificeerd voor de toekomst») dat alle bepalingen inzake onderwerpen welke de Wet educatie en beroepsonderwijs (WEB) en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (WHW) regelen – zoals de aanwijzing van opleidingsinstellingen, de duur van de opleiding, eisen inzake toelating tot de opleiding alsmede tot een volgend leerjaar, opleidingsplan, opleidings- en examenreglement, examen en examencommissie – kunnen vervallen.

Administratieve lasten

Ten aanzien van het streven van de overheid de administratieve lasten voor het bedrijfsleven en de burger te verminderen zij opgemerkt, dat het onderhavige besluit in dit kader niet relevant is, aangezien hierin geen sprake is van informatieverplichtingen en dit evenmin het geval was in het besluit zoals dit luidde vóór de onderhavige vervanging.

Artikelsgewijs

Artikel 1, onder d

Het medisch handelen van de verpleegkundige in de praktijk wordt in toenemende mate ondersteund door resultaten vanuit wetenschappelijk onderzoek (Evidence Based Practice, EBP). De verpleegkundige streeft hierbij naar de inzet van maatregelen (screeningsinstrumenten, diagnostische testen, therapieën, interventies, gezondheidsadviezen, etc.) waarvan de doeltreffendheid en doelmatigheid aannemelijk zijn. Het

primaire doel is de zorg te verbeteren en cliënten adequate en verantwoorde zorg te bieden.

Overigens vormen ook preventie, voorlichting en psychosociale begeleiding belangrijke aandachtsgebieden, waarvoor bij de beroepsuitoefening naar wetenschappelijke onderbouwing gezocht wordt.

Artikel 3, derde lid

Hier wordt nadrukkelijk bepaald, dat het theoretische en praktische onderwijs dienen te voldoen aan de vereisten gesteld in punt 5.2.1 van Bijlage V van richtlijn 2005/36/EG, omdat het alhier vermelde vakkenpakket voor de opleiding tot verpleegkundige niet als zodanig is opgenomen in het onderhavige besluit. Dit hangt samen met het nieuwe systeem van omschrijving van competenties. De door de richtlijn voorgeschreven vakken zijn hierin wel verdisconteerd en voorts terug te vinden in de opleidingsplannen van de opleidingsinstellingen.

Artikel 4

Voor het beschrijven van de verpleegkundige competenties in de opleiding is gekozen aan te sluiten bij de indeling van de beschrijvingen van de meest recente opleidings amvb's, zoals die met betrekking tot de mondhygiënist en de verloskundige. In dit besluit is de inhoud van de onderhavige opleiding anders weergegeven, namelijk in het systeem van de omschrijving van competenties. Op deze wijze kunnen de door richtlijn 2005/36/EG voorgeschreven vakken verdisconteerd worden. Het deskundigheidsgebied van de verpleegkundige is niet gewijzigd en daarmee is de opleiding ook niet wezenlijk veranderd.

Artikel 6

Dit besluit voorziet in een overgangsregeling. Verpleegkundigen die over een getuigschrift beschikken dat recht op inschrijving gaf onder het ingetrokken Besluit opleidingseisen verpleegkundige, behouden hun recht op inschrijving in het register van verpleegkundigen.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E. I. Schippers